

Årsplan

2019-2020

Helset barnehage
Avdeling Helset

Bærumsbarnehagen

Innhold

Innledning	2
Årsplan	2
Barnehagen er en pedagogisk virksomhet	2
Bærumsbarnehagen	2
Presentasjon av barnehagen	3
Vurdering av barnehagens pedagogiske praksis	4
Barnehagens pedagogiske arbeid	4
Barnehagens verdigrunnlag	4
Barn og barndom	4
Demokrati	4
Mangfold og gjensidig respekt	5
Likestilling og likeverd	6
Bærekraftig utvikling	6
Livsmestring og helse	7
Barnehagens formål og innhold	8
Omsorg	8
Lek	9
Danning	10
Læring	11
Vennskap og fellesskap	11
Kommunikasjon og språk	12
Barnas medvirkning	12
Samarbeid mellom hjem og barnehage	13
Overganger	14
Når barnet begynner i barnehagen - tilvenning	14
Overgang innad i barnehagen og mellom barnehager	15
Fra barnehage til skole	15
Planlegging, vurdering og dokumentasjon	16
Planlegging	16
Vurdering	17
Dokumentasjon	17
Barnehagens arbeidsmåter	18
Progresjon	18
Barnehagens digitale praksis	18
Barnehagens fagområder	19
Kompetanseplan	19

Innledning

Årsplan

Barnehagen skal utarbeide en årsplan. I tillegg skal det utarbeides planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov. Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen kan gi informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til myndighetsnivåene, barnehagens samarbeidsparter og andre interesserte.

Årsplanen inneholder informasjon om hvordan barnehagen arbeider med omsorg, danning, lek og læring for å fremme barnas allsidige utvikling. Planen gir informasjon om hvordan barnehagelovens bestemmelser om innhold (§ 2) og barns rett til medvirkning (§ 3) og rammeplanen følges opp, dokumenteres og vurderes.

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet

Barnehagen er i følge [Rammeplan for barnehagen](#) en pedagogisk virksomhet der samfunnsmandatet er å ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal tilby barn under opplæringspliktig alder et omsorgs- og læringsmiljø som er til barns beste. Dette skal gjøres i samarbeid og forståelse med barnas hjem.

Bærumsbarnehagen

I Bærum er det i tillegg til rammeplanen utarbeidet en barnehagemelding for bærumsbarnehagen, [Barnehagemelding 2015-2025](#).

Arbeidet med barnehagemeldingen skal bidra til at det blir et likeverdige og enhetlige barnehagetilbud i alle Bærums barnehager, for alle barn og foreldre. Tidlig innsats, mestringsperspektivet og samarbeid og samhandling skal vektlegges i bærumsbarnehagen. Barnehagen skal ses på som første trinn i utdanningsløpet, og **lek, språk** og **god helse** er spesielle faglige satsingsområder.

Som oppfølging av barnehagemeldingen utarbeides det kvalitetsplaner. Kvalitetsplanen skal bidra til likeverdige barnehagetilbud i Bærum og sikre tidlig innsats og bedre læring for barna i bærumsbarnehagen. Kvalitetsplanen, [Lek og læring – rammeverk for bærumsbarnehagen](#), som gjelder fra 2019 skisserer satsingsområdene:

- Kommunikasjon og språk
- Livsmestring
- Digital barnehage

Presentasjon av barnehagen

Helset barnehage, avdeling Helset utgjør sammen med avdeling Skollerud, Helset barnehage. Til sammen har de to husene/avdelingene omtrent 100 barn i alderen 0-6 år fordelt på syv avdelinger.

Per august 2019 har avdeling Helset 44 barn. Avdeling Helset består av tre avdelinger, Enga, Tunet og Grinda. Avdeling Skollerud består av fire avdelinger, Tommeliten, Tyrihans, Bloksberg og Soria Moria.

Barnehagen har totalt 25 ansatte fordelt på de to husene. Hver avdeling har pedagogisk leder, assistenter/fagarbeidere. Barnehagen har mye erfaring og høy stabilitet i personalgruppen.

Begge husene ligger i Skollerudveien på Helset. I tillegg disponerer barnehagen et lite hus langs samme vei som barnehagene. Dette huset kaller vi for Solstua. Solstua har eget inngjerdet uteareal, noe som gjør det fint for også de yngste barna å ta det i bruk.

I år som i fjor har hvert hus nå hver sin selvstendige årsplan. Tidligere år har avdeling Helset og Skollerud hatt felles årsplan. Dette har vi nå gått bort i fra etter at det nå sitter en styrer på hvert av husene, samt for å sikre god lokal forankring i det pedagogiske arbeidet.

Helset barnehage, avdeling Helset har et flott uteareal med moderne lekeapparat, sandkasser og store gressflater som stimulerer barns motoriske utvikling. Nærmiljøet har mye spennende å tilby oss. Vi bruker Solstua som tilhører barnehagen, gymsal i Helset-hallen, kort vei til Bærums Verk, kunstgressbane, skiløyper og skøytebane om vinteren, Anna Kreftings skole (nærskole) og andre varierte muligheter for korte og lengre turer. Vi har også et busstopp rett i nærheten av barnehagen som gjør det enkelt for oss å benytte kollektivtrafikk for å komme oss rundt.

I Helset barnehage, avd. Helset arbeider vi hver dag med å leve opp til Bærum kommunes verdier, åpenhet, respekt og mot, i møte med barna, med foreldrene og med hverandre. Det skal være stort å være liten hos oss!

Kontaktinfo:

Åpningstid: 07:30 – 17:00

Besøksadresse: Skollerudveien 41, 1353 Bærums Verk

E-post: joen@baerum.kommune.no

Telefon: Hovednummer 67 50 73 60

Avdeling Enga 40 46 10 42

Avdeling Grinda 40 46 10 26

Avdeling Tunet 40 46 10 06

Vurdering av barnehagens pedagogiske praksis

I løpet av barnehageåret blir barnehagens planer og gjennomføring evaluert. Evaluering og tilbakemeldinger får vi gjennom personalets evalueringsarbeid, foreldrenes uttalelser i SU og foreldresamtaler. Vi innhenter også vurdering av praksisen gjennom formelle og uformelle barnesamtaler og via brukerundersøkelser.

Barnehagens pedagogiske arbeid

Barnehagens verdigrunnlag

Barn og barndom

Barnehagen skal anerkjenne og ivareta barndommens egenverdi. Å bidra til at alle barn som går i barnehage, får en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek, er fundamentalt. Barnehagen er også en forberedelse til aktiv deltakelse i samfunnet og bidrar til å legge grunnlaget for et godt liv.

Vi i Helset barnehage er opptatt av at barndommen har en egenverdi. Det betyr at barna hos oss skal få tid til å leke, finne venner og ha voksne tilstede som lytter til dem og ser deres behov på alle plan.

Vi arbeider etter barnehagens verdier glede, fellesskap og respekt. Det betyr at personalet skal ha med seg disse verdiene i alt de gjør, i alle hverdags situasjoner, hele dagen.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi gir barna felles opplevelser som knytter dem sammen
- Tilstedeværende voksne
- Hvert barn skal hver dag møtes med anerkjennelse og respekt
- Tilrettelegge gjennom tid og rom for lek
- Skape et inkluderende miljø hvor alle voksne blir godt kjent med barna og har felles verdier og god praksis
- Trygghetssirkelen (COS)
- Aktive og lekne voksne

Demokrati

Gjennom å delta i barnehagens fellesskap skal barna få mulighet til å utvikle forståelse for samfunnet og den verden de er en del av. Barnehagen skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap der alle får anledning til å ytre seg, bli hørt og delta. Alle barn skal kunne få oppleve demokratisk deltakelse ved å bidra og medvirke til barnehagens innhold, uavhengig av kommunikasjonssevner og språklige ferdigheter.

Økt mangfold og individualisering gir behov for demokratiforståelse, respekt for forskjellighet og positive holdninger til å leve sammen i fellesskap. Barnehagen skal bidra til at barna får forståelse for og slutter opp om demokratiske verdier og normer som ligger til grunn for det samfunnet vi har i dag. Hos oss skal barna få lære å utvikle evnen til å tenke og handle som demokratiske orienterte individer. Vi fokuserer mye på å lære barna verdien og viktigheten av å samhandle med andre barn og voksne. Samtidig skal barna lære seg å reflektere, ta begrunnede valg og stå for de valgene en tar.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Alle barna i Helset barnehage, avd. Helset skal hver dag oppleve aktivt lyttende voksne som har tid.
- Barna skal oppleve at egne følelser, tanker og meninger blir hørt og anerkjent.
- Voksne skal møte barna på en måte som formidler respekt, aksept og tillit.
- Voksne som ser hva hvert barn trenger og ønsker.
- Voksne skal være aktive og tilgjengelige i lek og aktiviteter både inne og ute.
- Legge til rette for et fysisk miljø som støtter og møter barna på deres premisser.
- Gi barnet medbestemmelse i barnehagens her-og-nå situasjoner og planer.

Mangfold og gjensidig respekt

Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Barna skal få oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på.

Barnehagen skal bruke mangfold som en ressurs i det pedagogiske arbeidet og støtte, styrke og følge opp barna ut fra deres egne kulturelle og individuelle forutsetninger. I vår barnehage skal personalet være gode rollemodeller som sørger for at alle barn blir sett og anerkjent for den de er, og de skal vise barna hvordan alle kan lære av hverandre. Barnehagen skal samtidig gi felles erfaringer og synliggjøre verdien av fellesskap. Barnehagen skal vise hvordan alle kan lære av hverandre og fremme barnas nysgjerrighet og undring over likheter og forskjeller.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Lese bøker for barna om ulike kulturer
- Avdelingene deler barna inn i mindre lekegrupper.
- Lære barna å respektere ulike meninger, lære barna å lytte til hva de andre barna sier
- Fokus på ordene samarbeid og dele
- Samlingsstunder med fokus på aktuelle tema, for eksempel ulike kulturer, verden og ulikhetene/likhetene, og ulike måter å leve i familier på.
- Bevisstgjøring av voksenrollen.
- Styrke barnas selvfølelse gjennom å la de få oppleve mestring
- respektere når andre sier stopp
- Vi markerer FN-dagen og samenes nasjonaldag. I forkant har vi samlinger om samenes kultur og FNs barnekonvensjon.
- Steg for steg; sosiale ferdigheter og sosial kompetanse

Likestilling og likeverd

Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn. Barnehagen skal motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet.

Barnehagen skal bygge sin virksomhet på prinsippet om likestilling og ikke-diskriminering og bidra til at barna møter og skaper et likestilt samfunn. Alle skal ha like muligheter til å bli sett, hørt og oppmuntret til å delta i fellesskap i alle aktiviteter i barnehagen. Personalet må reflektere over sine egne holdninger for best mulig å kunne formidle og fremme likeverd og likestilling.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi skal gi gutter og jenter like muligheter til å bli sett og hørt, og oppmuntre dem til å delta i fellesskap i alle aktiviteter i barnehagen
- Vi voksne skal være bevisste vår rolle som rollemodeller.
- Fokus på at barn skal møtes som likeverdige individer uavhengig av alder, kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, etnisitet, kultur, sosial status, språk og religion.
- Lekegrupper som varierer ut i fra barnas kjønn, alder og funksjonsnivå.
- Gutter og jenter skal ha like muligheter til å bli sett og hørt og oppmuntres til å delta i alle aktiviteter.
- Vi skal være bevisste rommenes materielle innhold og hva vi tilbyr jenter og gutter.
- Vi skal tilby alle barna et rikt, variert, stimulerende og utfordrende læringsmiljø, uansett alder, kjønn, funksjonsnivå, sosial og kulturell bakgrunn. Det betyr at omsorgen og aktivitetstilbudet må tilpasses hvert enkelt barn og barnegruppen.

Bærekraftig utvikling

Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal få naturopplevelser og bli kjent med naturens mangfold, og barnehagen skal bidra til at barna opplever tilhørighet til naturen.

Barnehagen følger årstidene året rundt gjennom sitt arbeid. Vi jobber med temaet bærekraftig utvikling både når vi er inne og ute. Vi bruker naturen mye og prater med barna om hvordan vi skal ta vare på naturen. Når vi er på turer prater vi mye med barna om hva som hører hjemme i naturen og hvilke dyr og planter vi kan finne. Vi vil i år ha et større fokus hvilke konsekvenser forsøpling i naturen har. Vi retter også et større fokus på hva som skjer med søppelet vi kildesorterer. Vi følger Bærum kommunens handlingsplan for Grønt Flagg.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Barnehagen ble sertifisert med Grønt Flagg sommeren 2018. Vi arbeider videre med miljøhandlingsplaner som fremmer miljøarbeid, gode verdier, holdninger og praksis for et mer bærekraftig samfunn.
- Vi kildesorterer og har stort fokus på kildesortering og gjenvinning.
- Fokus på gjenbruk og gjenbruksmaterialer.
- Hver avdeling har en fast turdag i uken.
- Barna involveres i miljøgjennomgang for å kartlegge nå-situasjonen til barnehagen.

- Vi benytter naturen og nærmiljøet som leke og læringsarena for felles opplevelser.
- Vi har sunne matvaner som tema.

Bærum - en klimaklok kommune

I 2018 ble vi sertifisert med Grønt Flagg. For å opprettholde status som Grønt Flagg må det årlig søkes om resertifisering. Gjennom Grønt Flagg arbeidet har barnehagen fått gode vaner som preger hverdagen vår. Vi kildesorterer mat, plast, papir, glass, metall, batterier, klær og lyspærer. Barna har også vært med å lage egne miljøregler som gjelder i barnehagen.

I år vil temaet for grønt flagg være sunt kosthold og fysisk aktivitet. I år vil vi i tillegg ha et større fokus på det å redusere mengden avfall og øke kunnskapen til barna om hva som skjer med det vi sorterer og ikke sorterer. Barna skal gjøre erfaringer med å gi omsorg, og ta vare på omgivelsene og naturen. Barnehagen skal også bidra til at barna kan forstå at dagens handlinger har konsekvenser for fremtiden.

De eldste barna skal også i år gjennomføre en miljøgjennomgang for å kartlegge nå-situasjonen til barnehagen, som igjen vil danne grunnlaget for neste barnehageårs miljøhandlingsplan. Vi jobber med hovedtemaene gjennom samlinger, turer og i det daglige arbeidet/leken.

Vi har som mål at barna skal ha følgende fem grunnleggende miljøkompetanser når de begynner på skolen:

- Vi passer på naturen rundt oss. Vi rydder både vårt eget rot og andres – som ikke hører hjemme i naturen
- Vi tar vare på dyr og planter
- Vi kildesorterer mat, plast, papir, glass og metall
- Vi skrur av vannkranen når vi ikke bruker vannet
- Vi er bevisste på riktig bruk av alle typer papir

Livsmestring og helse

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing.

Måltider og matlaging i barnehagen skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner.

Vi legger til rette for fysisk aktivitet og bevegelsesglede. Vi legger til rette for at barna skal få utfolde seg i trygge og varierte omgivelser. Vi skal gi barna rike opplevelser og erfaringer som gir barna mestringsfølelse. Utfordringene barna møter skal være

tilpasset den enkeltes nivå slik at utfordringen hverken blir for lett eller vanskelig. Psykisk helse har økende fokus. Hos oss jobber vi bevisst med inkludering og fellesskap

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi tilrettelegger for at barna skal få oppleve bevegelsesglede og mestring i fysisk aktivitet inne, ute og på tur..
- Vi er opptatt av at alle barna skal føle at de blir sett, og at de får positiv oppmerksomhet i sin hverdag. Vi anerkjenner barna og jobber for at alle skal utvikle et trygt og godt selvbilde.
- Systematisk bruk av verktøyet Glade barn – psykologisk førstehjelp
- Legge til rette for variert lek, og utfordre barna med nye aktiviteter tilpasset deres nivå og forutsetninger.
- Alle skal få oppleve positive følelser og mestringsfølelse.
- Vi legger til rette for å skape en variert hverdag med både aktive og rolige stunder.
- Skape gode rammer rundt måltidet. Ved å sette av god tid til måltidet og være aktivt tilstede, skaper vi et trivelig spisemiljø.
- Dele barnegruppen i mindre grupper, for å se hvert enkelt barn og dets behov og forutsetninger.
- Jobbe målrettet med det psykososiale miljøet. Skape et inkluderende og trygt miljø med fokus på fellesskap og samhold.
- Vi jobber aktivt med begreper som «samarbeid», «dele», «hjelp» og «vennskap».
- Vi bruker førstehjelpsbamsen Henry fra Røde Kors i samlingsstund for å lære barna om førstehjelp.
- Hvert år melder vi førskolebarna på vanntilvenningskurs i regi av Fylkesmannen i Viken.

Barnehagens formål og innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling.

Barnehagen skal være en kulturarena hvor barna er medskapere av egen kultur i en atmosfære preget av humor og glede.

Barnehagens fysiske miljø skal være trygt og utfordrende og gi barna allsidige bevegelseserfaringer. Personalet skal utforme det fysiske miljøet slik at alle barn får muligheter til å delta aktivt i lek og andre aktiviteter, og slik at leker og materiell er tilgjengelig for barna.

Omsorg

Omsorg for oss er å bry seg, inkludere og respektere hvert enkelt barn, se de og ta hensyn til deres behov og utfordring. Alle barn er forskjellige og trenger derfor ulike tilnæringsmåter. Barna trenger trygge og forutsigbare rammer, faste rutiner og tydelige voksne som setter grenser.

For de yngste barna som er nye i barnehagen er det ekstra viktig å etablere et trygt miljø der barna kan trives og utvikles. Derfor er det viktig for de voksne å starte med en skjermet avdeling der impulsene kommer mest inne fra avdelingen. På den måten kan

man skape en trygg base med omsorgsfulle voksne som er der på barns premisser og ser deres behov.

Voksne skal være der for barnet uansett alder for å styrke dets forutsetning for å utvikle tillit til seg selv og andre og skape gode relasjoner til andre.

De voksne skal lytte til barna, anerkjenne og være oppmerksom på dets behov og ønsker. Vi skal legge til rette for barnas behov for soving og hvile både ved å ha leggerutiner for de som trenger det og ha hvilestunder med for eksempel rolig musikk, lese bok, høre på lydbok, synge sanger o.l.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi observerer voksen-barn relasjonen. Voksenrollen er viktig for oss og vi setter av blant annet personalmøter og planleggingsdager til å rette fokus på voksenrollen.
- Vi har fokus på å skape trygghet, trivsel og gode relasjoner.
- Vi jobber med trygghets sirkelen (COS).
- Vi innhenter mer kunnskap om barn som blir utsatt for omsorgssvikt.
- Vi samarbeider tett med barneverntjenesten og helsestasjon.
- Samarbeider med foreldrene til barnet

Lek

I Helset barnehage, avd. Helset er lek den viktigste aktiviteten vi tilrettelegger for. Leken er grunnleggende når barn skal forme seg som mennesker. Det er gjennom leken barna lærer og bearbeider inntrykk og opplevelser. Leken gir barna kognitive, språklige, kroppslige, motoriske, følelsesmessige og sosiale opplevelser og erfaringer. Den er en viktig arena for trivsel, læring og utvikling og vi ønsker at leken skal ha en fremtredende plass i barnas liv i barnehagen vår.

Leken skal være lystbetont og den skal være på barnas premisser.

De voksne skal være støttende og observante i barnas lek. Vi skal se hva som interesserer barna, inspirere de, komme med ideer og rekvisitter som kan føre leken videre. Vi skal være der barna er, være støttende, veiledende og hjelpe med igangsetting av lek for de som trenger det. Det er også viktig at vi verner om leken. Er det en lek som er godt etablert og som fungerer fint er det ikke alltid det passer at noen andre kommer inn i akkurat den leken. Da skal en voksen være tilstede og finne andre lekemuligheter. Vi ønsker at leken kommer i første rekke for barna og derfor skal vi være fleksible på dagsrytmen og det fysiske rommet slik at vi gir mulighet for at en god lek kan fortsette. Enten ved at barna kan fortsette til de selv vil ta en pause eller avslutt, selv om vi for eksempel skal spise mat. Eller ved at man ikke trenger å rydde vekk leken slik at den er tilgjengelig etterpå, eller neste dag.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Voksne skal være engasjerte, tilstedeværende, omsorgsfulle og aktive i leken sammen med barna.
- De voksne skal gi barna verktøy til å komme inn i lek og samspill med andre barn.
- Vi skal dele barna i mindre grupper som gir bedre forutsetninger for godt samspill mellom barn-voksen og barn-barn.
- Vi skal delta, observere, analysere, støtte og berike leken på barnas premisser.
- Vi skal snakke med barna om følelser for å forebygge uheldige samspillsmønstre i lek.
- Vi setter av tid til lek, og verdsetter lekens egenverdi til god utvikling. Gjennom turdag skal vi bidra til at barna får felles opplevelser som kan gi et godt grunnlag for lek og utvikling av leketemaer.
- Leken er et av flere tema på pedagog nettverket til barnehagen.
- Være bevisste på at det fysiske lekemiljøet på avdeling.

Danning

«Barnehagen skal legge merke til, anerkjenne og følge opp barnas perspektiver og handlinger» (jf. Rammepланen).

Barnas danning skjer i hverdagshendelser i barnehagen. I leken, i samlingsstunder, ved måltidene og ellers alle andre hendelser i løpet av barnehagedagen. Barna skal lære seg respekt og forståelse for andre, både store og små. Alle er forskjellig med forskjellige behov og mangfold.

Barna skal bli møtt og sett utfra hver enkelts utgangspunkt og forståelse. Barna skal få hjelp til å bygge opp en god selvfølelse og egenverd ved at de voksne er sammen med dem på deres nivå. Voksne skal ta del i barnas undring og filosofering, de skal høre på barnas innspill til hendelser i hverdagen og være en aktiv del av barnas initiativ i lek. Vi skal støtte opp om utviklingen til hvert enkelt barn slik at de er godt rustet videre i deres utdanningsløp.

Samlingsstunder er en fin arena for både voksne og barn til å være en del av et fellesskap. Barna skal øve på å lytte til hverandre, ikke snakke i munnen på hverandre, men vente på tur og barna skal kunne ytre seg foran alle og føle at det det vil fortelle har en verdi. Voksne skal lytte til barna, undre seg sammen med dem og få med de andre i en felles samtale.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi har fokus på hvert enkelt barn i hverdagssituasjonene
- Vi har fokus på verdiordene våre: Glede, Fellesskap og Respekt.
- Vi oppfordrer de eldste barna til å hjelpe de yngre barna
- Voksne og barn skal møte hverandre med anerkjennelse og respekt.
- Gjennom åpen og undrende kommunikasjon vil vi bidra til at barn og voksne reflekterer rundt sine handlinger.
- Gjennom felles opplevelser skaper vi et miljø preget av glede og humor blant barn og voksne

Læring

Barns læring og utvikling skjer i et dynamisk samspill mellom barnet og miljøet det vokser opp i og er nært sammenvevd med omsorg, lek og danning.

Hos oss skal barna få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser.

Vi skal styrke barnas læring i alle situasjoner i barnehage hverdagen. Ved å møte barna der de er, observere og være engasjerte voksne skaper vi trygge barn som vil lære å utvikle seg. Vi skal bidra til et inkluderende fellesskap som legger til rette for at barna kan bidra i egen og andres læring. Barna skal møte støttende og engasjerende voksne som tar barnas initiativ, undring, nysgjerrighet, kreativitet og læringslyst på alvor. Gjennom samtaler, filosoferinger, undring og kropp språk skal vi støtte barnas refleksjoner rundt ulike situasjoner og temaer. Slik skaper vi forståelse og mening sammen med dem.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi tilrettelegger det fysiske miljøet ut i fra barnas interesser og behov.
- Vi deler barna inn i mindre grupper for ro og konsentrasjon, og for at nære relasjoner skal ivaretas.
- Personalet tilrettelegger for gode læringsmuligheter og allsidig lek gjennom undring og refleksjon sammen med barna.
- Personalet sørger for gode rutiner som gir trygge rammer for alle barn.
- Bevisst bruk av formelle og uformelle rom er grunnleggende for å skape gode lekemiljøer i barnehagen.

Vennskap og fellesskap

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen. Vi ønsker at barna skal ha en gruppefølelse, samhørighet og kunne identifisere seg med avdelingen de går på. De skal ha en følelse av at de er en del av flere og at andre er sammen med dem. Barna skal føle at de har venner, at man har noen å være sammen med, men også at det er greit å være alene hvis man trenger og ønsker det.

Voksne i barnehagen snakker aktivt med barna om å være en god venn, ikke «bestevenn», men god venn, respektere hverandre, høre på hverandre, samarbeide, dele og hjelpe. Voksen skal også være tilgjengelige for barna slik at de er trygge på at de kan komme og få hjelp hvis de trenger det.

Barnegruppene på avdelingene blir delt inn i mindre grupper slik at barna får mer leke ro, større voksen kontakt og for at det er lettere for barna å forholde seg til færre barn om gangen.

Vi jobber på tvers av avdelingene slik at barna blir kjent også utenfor avdelingen sin, med andre barn og voksne. Voksne er til stede sammen med barna både ute og inne for å veilede, leke og støtte i ulike situasjoner.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi tilrettelegger for felles opplevelser og aktiviteter der barna opplever mestring, egenverdi og utfordrer barna til å samarbeide med hverandre.
- Vi bruker måltidsituasjoner som en arena for dialog og sosialt fellesskap. Gjennom dialog deler barna felles erfaringer og opplevelser, og knytter sterkere vennskapsbånd.

- Vi oppmuntrer barna til å vente på sin tur, dele med andre, vise omsorg, hjelpe hverandre, vise empati, hevde seg selv og ha selvkontroll.
- Vi oppmuntrer barna til å si i fra til hverandre ved å bruke ord i samhandling med andre barn, slik at de blir kjent med egne og andres grenser.
- Lek, glede og humor vies stor plass i barnehagehverdagen.
- Vi har fokus på vennskap, sosiale ferdigheter og følelser. Vi organiserer mindre lekegrupper der det er lettere for barna å bli sett og hørt, bli veiledet, utvikle gode relasjoner og oppleve mestring i hverdagen.

Kommunikasjon og språk

Rammeplanen for barnehagen sier barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Videre forteller rammeplanen at alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi følger språkstandarden til Bærum kommune
- Voksne skal invitere barnet til samtaler og undre seg sammen med dem. Vi har aktiviteter der vi leker med språket gjennom rim og regler.
- Vi bruker leken aktivt både når vi er ute, inne eller på tur i arbeidet med å stimulere språkutviklingen hos hvert enkelt barn.
- Vi benytter konkrete støtte for språkutvikling.
- Vi setter ord på barns opplevelser og inntrykk.
- Dele barna inn i mindre grupper for å styrke språket.
- Vi har samlingsstunder og fellessamlinger med musikk og bevegelse, samt diverse sangleker og regler.
- Vi skal være barnas «Arne Scheie» og kommentere det som skjer rundt barnet og det de gjør slik at de hele tiden er omgitt av språk.
- Vi bruker kartleggingsverktøy ved behov i samarbeid med barnas foreldre/foresatte.

Barnas medvirkning

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen.

Barns medvirkning er lovfestet og det er en viktig del av god omsorg. «Alle barn skal få erfare og få innflytelse på det som skjer i barnehagen» (Rammeplanen 2017). Alle barna i Helset barnehage skal hver dag oppleve voksne rundt seg som ser, hører og er til stede for dem. De skal oppleve at egne følelser, tanker og meninger blir hørt og anerkjent uavhengig av alder og kommunikasjonsmuligheter. Vi skal møte barna på en måte som

formidler respekt, aksept og tillit. Dette er et mål vi alltid skal ha med oss i det daglige arbeidet. Vi skal ta barna på alvor og da må vi organisere og planlegge hverdagen på en måte som gjenspeiler dette.

Barns medvirkning handler i stor grad om å lytte og la barnets stemme bli hørt. Det handler også om å få være en del av et demokrati, om å føle seg verdsatt og om å få kjenne at «min stemme teller med».

Den aller viktigste delen av barns medvirkning skjer i det daglige samspillet mellom barn og voksne. Her handler det om de holdninger og det verdisyn de voksne rundt barna har.

De yngste barna gir respons på de situasjoner vi skaper rundt dem. Ved å se og observere dem, hvordan de trives og hvordan de deltar, gir de oss tilbakemeldinger selv om de ikke har et verbalt språk. De minste barna medvirker gjennom kroppsspråk og vi justerer oss etter de signaler de gir.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi lytter til barnas verbale og nonverbale språk, slik at vi på beste mulige måte kan tilpasse hverdagen etter deres behov og ønsker.
- Vi skal møte barna med forståelse når de viser ulike type følelser.
- Gi passe utfordringer og møte barna der de er i sin utvikling.
- Vi har prosjekt/temaarbeid basert på det barna viser interesse for og lar de være med å påvirke det vi gjør i hverdagen.
- Vi er bevisste på balansen mellom uformell og formell lek og aktiviteter.
- Vi respekterer barna sine tilbakemeldinger.
- Vi gir barna tid og rom for å lytte, samt skape omgivelser for de gode samtalene.
- Lekemiljøene på avdelingene er essensielle for barnas medvirkning. Lekene og miljøet på avdelingene må innby til kreativitet og støtte barns fantasi og kreativitet.

Samarbeid mellom hjem og barnehage

Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet og god dialog med foreldrene og ivareta foreldrenes rett til medvirkning. Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål.

Vi ønsker at alle foresatte skal føle eierskap og tilhørighet til barnehagen, samtidig som de skal oppleve at de har mulighet for å være med å påvirke barnas hverdag. Et nært samarbeid mellom barnehage og hjem gir de beste forutsetninger for gode år i barnehagen for barna. Det er foresatte som kjenner sine egne barn best og vi er så heldige at vi får låne dem noen timer om dagen.

Som foreldre/foresatte er dere barnehagens nærmeste samarbeidspartnere. Dere har ansvaret for barnas oppdragelse, mens barnehagen skal være en støtte for dere i omsorgs- og oppdrageroppgavene. Vi arbeider for at samarbeidet skal være preget av

åpenhet, tillit og gjensidig respekt. Vi ønsker at dere foreldre skal være med på å skape den gode barnehagen. Alle foresatte skal være sikre på at barna har en trygg hverdag. Alle som jobber i Helset barnehage er underlagt reglene for taushetsplikt i forvaltningsloven § 13.

Barnehagen har ulike arenaer der vi har et formelt samarbeid med foresatte. Foreldrerådet består av alle foreldrene. FAU består av to foresatte fra hver avdeling, en hovedrepresentant og en vararepresentant. I tillegg har barnehagen et samarbeidsutvalg (SU). SU består av to foresatte, to ansatte, samt styrer som representerer eier i barnehagen.

Ved siden av den daglige kontakten har vi også foreldremøte og foreldresamtaler. Barnehagen inviterer foreldre til individuelle foreldresamtaler minst en gang i året. Barnehagen tilbyr også oppstartsamtaler for nye foreldre. Foreldresamtalen er en fortrolig samtale mellom foreldrene og barnehagepersonalet om det enkelte barns trivsel, utvikling og aktiviteter i barnehagen.

Hvert år inviterer barnehagen foresatte til noen faste uformelle arrangementer i løpet av barnehageåret hvor målet er at vi skal bli bedre kjent, foresatte skal få et innblikk i vår hverdag og utvikle et sosialt nettverk i nærmiljøet. Et eksempel på et slikt arrangement er Lucia-feiring.

Overganger

Når barnet begynner i barnehagen - tilvenning

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Små barn har et grunnleggende behov for trygghet, forutsigbarhet og stabilitet. Tilknytningsteori handler om hvordan små barn er avhengige av tilgjengelige omsorgspersoner for trøst og trygghet for å kunne flytte sin energi over på utforskning og læring. Trygghet og tilknytning er grunnlaget for all utvikling, læring og lek. (Oslostandard for tilvenning – en trygg barnehagestart for alle barn).

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og som slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Tilvenningsfasen for barnet slutter imidlertid ikke den dagen barnet er en hel dag i barnehagen alene uten foresatte, men når barnet har falt til ro og føler seg trygg, også når foresatte ikke er tilstede.

Barnehagen sender ut velkomstbrev til alle nye foreldre. Barnehagen avtaler og inviterer nye barn og foreldre til besøk i barnehagen før oppstart. De første dagene er korte, og med foreldre til stede. Vi har stort fokus på relasjonsbygging mellom personalet og det nye barnet. Personalet må lære seg å kjenne det nye barnet. Barnet skal oppleve trygghet, omsorg og at man blir møtt på en likeverdig måte. Å behandle alle likt er ikke likeverdighet. Likeverdighet handler om å vise respekt for alle barns

ulikheter. Barna i barnehagen skal bli sett, hørt og respektert på en empatisk og anerkjennende måte. Det er viktig med faste rutiner og dagsrytme slik at barna får forutsigbarhet og kjenner igjen dagsrytmen vår, og på denne måten skaper vi trygghet rundt og for barna.

Foreldre til nye barn får tilbud om en oppstartsamtale innen fem uker etter at de har begynt.

Overgang innad i barnehagen og mellom barnehager

Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe.

Når et barn skal bytte avdeling innad i barnehagen starter vi tilvenning et par måneder i forkant av sommerferien. For de barna i barnehagen som skal bytte avdeling etter sommerferien blir foresatte informert på foreldresamtale på våren om hvilken avdeling barnet skal begynne på.

Vi legger til rette for at barna som skal bytte avdeling besøker den nye avdelingen sammen med en voksen fra ens egen avdeling i løpet av mai og juni. Dette gjør vi for at barnet skal få mulighet til å bygge sterkere relasjoner til både barna og de voksne på den kommende avdelingen, samt og bli kjent med avdelingens fysiske miljø og aktiviteter. Vi ønsker å gi barnet en trygghetsfølelse før det begynner på ny avdeling. Når barnet har startet på ny avdeling i barnehagen fortsetter fokuset på å gi barnet trygghet og relasjonsbygging. I et ledd på å skape trygghet for barnet har avdelingen tydelige rutiner som skal gi barnet forutsigbarhet. Vi har fokus på god og tett dialog med foresatt til barnet.

Barnehagen følger Bærum kommune sine overgangsrutiner når barn skal bytte barnehage. Overføringskjema benyttes til overføring av informasjon mellom barnehagene.

Fra barnehage til skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.

Vi følger Bærum kommune sine fastsatte rutiner for [overgang fra barnehage til skole](#). To dager i uken har vi aldersdelte grupper for de store barna i barnehage (3-6 år). Førskolebarna har her sin egen gruppe hvor barna får tilrettelagt et opplegg som passer, gruppen, mestringsnivå og alder. Vi har fokus på at barna skal bli trygge, selvstendige med god selvfølelse, sosial kompetanse, språk og mestringsopplevelser. Vi jobber målbevisst for å øke barnas selvstendighet. Dette gjør vi ved at barna får øve seg på for eksempel påkledning, spise selv og få varierte erfaringer i hverdagen. Vi skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med

nysgjerrighet og tro på egne evner. Barna går blant annet på tur til nærskolen Anna Krefting skole for å bli kjent med skolen på våren.

I tråd med kommunens rutiner gjennomfører barnehagen en overgangssamtale med foresatte i april/mai. Hensikten med samtalen er å sikre best mulig overgang for barnet. Kommunens retningslinjer bygger på at foreldre/foresatte skal samtykke til overføring av personalopplysninger. Det kan overføres nødvendig informasjon som skal hjelpe skolene med å legge til rette for en god skolestart for hvert enkelt barn, og tilpasse opplæringen på best mulig måte.

Barnehagen samarbeider med skolene som barna skal begynne på. Vi har samarbeidsmøter på skolen, og barna blir invitert til besøk på skolene. I mai er det miniskoledag. Avdelingsleder eller rektor kommer også på besøk til barnehagen i mai eller juni for å snakke og møte førskolebarna.

I følge de kommunale retningslinjene for overgangsrutiner mellom barnehage og skole, skal barnehagen arbeide med spesielle »grenseobjekter» det siste året før skolestart. Det kan være en sang, en bok, ett eventyr, ett bilde. Disse objektene vil barna kjenne igjen når de begynner på skolen. Hva slags grenseobjekter som til en hver tid er gjeldene vil være synlig i barnehagens planer, og barnehagen vil alltid informere foreldre om de gjeldene grenseobjektene.

Planlegging, vurdering og dokumentasjon

Planlegging

Planlegging gir grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen. Planleggingen er utgangspunkt for refleksjon og utvikling av barnehagens pedagogiske praksis. Planleggingen er med utgangspunkt i kunnskap om barns trivsel og utvikling, og den baseres på observasjon, dokumentasjon, refleksjon, systematisk vurdering og samtaler med barn og foreldre.

For at vi skal kunne nå målene våre, kreves det grundig planlegging og involvering fra hele personalet. Alle skal til enhver tid vite hva deres avdeling jobber med, og alle er medansvarlige for gjennomføringen. Vi planlegger det pedagogiske arbeidet med enkeltbarn, i grupper og for hele avdelingen. Planleggingen gjøres på avdelingsmøter, personalmøter, planleggingsdager, ledermøter for pedagogiske ledere og styrer og i pedagogenes planleggingstid. Det er de pedagogiske lederne som er ansvarlige for planleggingen.

I forkant av hver måned sendes det ut en månedsplan fra hver avdeling til foresatte. Månedsplanen forteller om mål og aktiviteter avdelingen skal gjennomføre den kommende måneden.

Vurdering

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen.

Vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjoner. Gjennom refleksjoner av det pedagogiske arbeidet skal dette gi et utgangspunkt for videre planlegging og gjennomføring. Faglige- og etiske problemstillinger skal inngå i vurderingsarbeidet.

Avdelingene bruker et eget skjema hver måned til å evaluere måneden som var. Her evaluerer vi hvordan valgte aktiviteter og metoder har fungert, hvordan barnas opplevelser har vært og om perioden har vært i tråd med våre satsninger og målsettinger. Avdelingen har også et eget skjema som de bruker på avdelingsmøter. På skjemaet evaluerer avdelingene egen praksis fortløpende. Vi evaluerer valg av aktiviteter, hverdagen i praksis, temaer og annet. Barnehagen bruker også ståstedsanalyser fra Utdanningsdirektoratet, brukerundersøkelser og medarbeiderundersøkelser for å videreutvikle vår pedagogiske praksis. Samtaler med og tilbakemelding fra foreldre/foresatte og SU vil også være en viktig kilde i vurderingsarbeidet.

Dokumentasjon

Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen.

Dokumentasjonen vi skaper i Helset barnehage har flere funksjoner. Den skal gi foresatte og kommunen informasjon om hva barna opplever, lærer og gjør i barnehagen. Den skal være et middel til å få frem ulike oppfatninger og åpne for en kritisk og reflekterende praksis. Vi skal bruke den internt som et verktøy i evaluering og utvikling av egen praksis.

Hver avdeling sender på starten av hver måned ut et brev til foresatte med informasjon om foregående måned. I månedsbrevene dokumenteres det hvordan vi jobber med årsplan. Vi viser aktivt til fagområdene for å dokumentere hvordan vi har fokus på de ulike områdene i rammeplanen. Vi bruker også en del bilder til å dokumentere hverdagen vår. Dette kan være alt fra bilder som ruller på en skjerm i garderoben eller til mer bearbeidet bildedokumentasjon som henger synlig på veggen på de enkelte avdelingene.

Via foreldresamtalene gjennom året, blir alle barna observert og hørt, slik at vi sikrer det enkelte barns utvikling på egne premisser. Denne dokumentasjonen brukes bare til foreldresamtaler og ved foreldrenes samtykke.

Barnehagens arbeidsmåter

Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. Personalet skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet. Valg av arbeidsmåter gir muligheter for å gjøre barnehagens innhold spennende og variert.

I barnehagen arbeider vi for å gi barna en inspirerende hverdag fylt med lek og utfordringer. Barnehagen bruker ulike arbeidsmetoder for å oppnå at alle barn får dekket sine behov. For de yngste barna vil nærhet og tilstedeværelse være det viktigste. Det betyr tilstedeværende og oppmerksomme voksne, som ser og tolker barnas behov. Voksenrollen er viktig for oss. Personalet skal være tilstedeværende, engasjerte, lyttende, lekne, støtte og veilede barna. Barns medvirkning er viktig for oss. Alle barn skal føle seg inkludert i den pedagogiske hverdagen. Barns interesser, meninger og tanker skal få komme frem i hverdagen. Barns innspill skal gjøre seg synlig i både her og nå situasjoner, men også gjennom det skriftlige planleggingsarbeidet til pedagogene. Vi har fokus på balansen mellom uformell og formell lek. Personalet skal tilrettelegge et inkluderende miljø, preget av samspill, humor og glede.

De voksne skal ta i bruk arbeidsmåter som tilpasses enkeltbarn og barnegruppen. Å se det enkelte barns forutsetninger for så å gi de mestringfølelse er viktig for oss. Barna skal få utforske, leke, erfare og mestre, gjennom ulike muligheter og utfordringer. Hos oss skal alle barn oppleve å lykkes med noe, hver eneste dag.

For å gi barna en tryggere og bedre leke og læringsarena har vi fokus på lekegrupper. Det vil si at vi deler barna inn i mindre grupper innad på avdelingen. To dager i uken arrangerer vi aldersdeltegrupper blant med store barna. Da blir barna delt i gruppe på tvers av avdelingene basert på alder. Vi skal forsøke å bruke nærmiljøet aktivt. Det være seg enten gjennom å bruke nærliggende uteområder på tur, lokal historie, eller reise litt lenger og benytte seg av kommunenes ulike tilbud.

Progresjon

Dette innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang og mestring. Barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter (jf. Rammeplanen). Barnehagen har en egen progresjonsplan, som viser hvordan vi legger til rette for læring og opplevelser i forhold til barnas alder. Storebarns-avdelingene bygger på det småbarns-avdelingene har gjort.

Barnehagens digitale praksis

Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte opp om barns læreprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn (jf. Rammeplanen).

Vi er bevisste på å la barna få utforske og skape noe med digitale verktøy. Per nå har ikke barnehagen mye digitale verktøy. Vi bruker kameraer til å ta bilder, kopierer, printer og andre digitale verktøy vi har. På sikt vil barnehagen få et større utvalg digitale verktøy gjennom kommunen. Dette vil føre til en endring i vår digitale praksis og gi oss større muligheter til å koble dette opp til flere fagområder.

Barnehagen og hele personalet skal utøve digital dømmekraft og nettvett sammen med barna. Våre digitale verktøy skal handle om skapende og kreativ bruk.

Barnehagens fagområder

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforsking og skapende aktiviteter.

Barnehagens tilbud skal romme innhold fra rammeplanen syv fagområder. Vi arbeider pedagogisk, systematisk og kontinuerlig med alle rammeplanens syv fagområder. Vi vektlegger alle de syv fagområdene like sterkt. Dette betyr at et fagområde sjelden vil opptre isolert. Når vi har en aktivitet jobber vi som oftest flere fagområder være representert.

Barnas interesser for de ulike fagområdene skal få komme til uttrykk i vår hverdag. Arbeidet med fagområdene tilpasses barnas alder og ferdigheter.

Det er klare forventninger til hva personalet skal gjøre for å oppfylle rammeplanens krav til det pedagogiske arbeidet. Gjennom evaluering flere ganger i året sikrer vi at vi arbeider med alle fagområdene

De syv fagområdene i rammeplanen er:

Kommunikasjon, språk og tekst
Kropp, bevegelse, mat og helse
Kunst, kultur og kreativitet
Natur, miljø og teknologi
Antall, rom og form
Etikk, religion og filosofi
Nærmiljø og samfunn

Kompetanseplan

Gjennom ulike kompetansetiltak kan de ansatte styrke sin kompetanse og pedagogiske praksis i tråd med rammeplanen

Barnehagen er en lærende organisasjon der hele personalet skal reflektere rundt faglige og etiske problemstillinger, oppdatere seg og være tydelige rollemodeller (Rammeplanen 2017). Som pedagogisk samfunnsinstitusjon må barnehagen være i endring og utvikling.

«Barnehagen er en lærende organisasjon der hele personalet skal reflektere rundt faglige og etiske problemstillinger, oppdatere seg og være tydelige rollemodeller» (rammeplan kap 2). Kvalitetsutvikling i barnehagen innebærer en stadig utvikling av personalets kompetanse. Bærum kommune har utarbeidet flere dokumenter som Helset barnehage bygger sin årsplan på, og som er grunnlaget for kompetanseutvikling i personalgruppen. På våre nettsider er det lenker til de ulike dokumentene. «Kvalitetsplan for lek og læring» hvor hovedfokuset er språk, livsmestring og digitalt arbeid, er et arbeidsdokument som vi jobber aktivt med dette året. Denne kvalitetsplanen er tett knyttet opp til barnehagemeldingen 2015-2025. Pedagogiske ledere har ansvaret for opplæring og veiledning av assistenter og fagarbeidere på egen avdeling. Barnehagen bruker personalmøter og planleggingsdager brukes også til kompetanseheving i personalgruppen. Andre måter vi jobber med kompetanseheving på i Helset barnehage, avdeling Helset:

- Nyansatte får praktisk opplæring og faglig innsikt.
- Faglig nettverk i distriktet for pedagoger og assistenter (Nettverk Bærums Verk).
- Faglige tema på planleggingsdager og personalmøter inneværende barnehageår vil bli mye innenfor satsningene livsmestring og helse, og kommunikasjon og språk.
- Foredrag for personalet fra veiledningssenteret i Bærum kommunes Standard for språkarbeid.
- Barnehagen deltar på Østlandske Lærerstevne. Tema: Livsmestring.
- Personalet skal høsten 2019 gjennomgå førstehjelpskurs.